

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมแรงงานส่วนใหญ่ของประเทศเกือบครึ่งหนึ่งทำงานในภาคการเกษตร (ร้อยละ 41.1 ในปี 2554) แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศยังคงต้องพึ่งพาการผลิตจากนอกภาคเกษตรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้จากแผนพัฒนาต่างๆที่ผ่านมา ส่งผลให้ประชากรมีโอกาสได้รับการศึกษามากยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันทัศนคติเกี่ยวกับการทำงานก็หันเหจากภาคเกษตรกรรมเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มองว่าการทำงานภาคเกษตรเป็นงานที่เหนื่อยยากต้องพึ่งพาธรรมชาติ รายได้น้อยไม่แน่นอนและไม่มีสวัสดิการที่มั่นคงจึงทำให้วัยแรงงานในปัจจุบันไม่สนใจงานภาคเกษตร(สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

แนวโน้มของสัดส่วนแรงงานในภาคเกษตรของไทยลดลงอย่างเห็นชัดเจนจากปี 2533 ที่มีแรงงานภาคเกษตรสูงเกือบ 2 ใน 3 ของผู้มีงานทำทั้งหมด (ร้อยละ 63.4) เหลือเพียงร้อยละ 41.1 ในปี 2554 ในทางกลับกันแรงงานได้ก้าวเข้าไปทำงานในภาคบริการและภาคการผลิตเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภาคบริการ (การขายส่ง การขายปลีก โรงแรมและภัตตาคารการขนส่ง เป็นต้น)ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับผู้ทำงานภาคการเกษตรในปัจจุบัน โดยเพิ่มจากร้อยละ 23.0 ในปี 2533 เป็นร้อยละ 39.6 ในปี 2554 สำหรับอาชีพในภาคการผลิต (รวมการไฟฟ้า ประปา ก่อสร้าง เป็นต้น) พบว่าสัดส่วนไม่เปลี่ยนแปลงมากนักโดยเพิ่มจากร้อยละ 13.5 ในปี 2533 เป็นร้อยละ 19.3 ในปี 2554 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

การเปลี่ยนแปลงของผู้ที่ทำงานในภาคการเกษตรของคนรุ่นใหม่ ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาเมื่อจำแนกตามอายุจะพบว่า ประชากรกลุ่มอายุ 15-24 ปี (วัยรุ่น) มีแนวโน้มที่จะทำงานภาคการเกษตรลดน้อยลงเกือบ 3 เท่าตัวในช่วง 20 ปี คือ จากร้อยละ 35.3 ในปี 2530 เหลือเพียงร้อยละ 12.1 ในปี 2554 ส่วนในกลุ่มอายุ 25-39 ปี พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงปี 2530-2540 และปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องจนในปี 2554 เหลือผู้ทำงานในภาคการเกษตรร้อยละ 28.7 ขณะที่ในกลุ่มอายุ 40-59 ปีมีสัดส่วนคนทำงานในภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดจากร้อยละ 25.7 เป็นร้อยละ 46.3 ในปี 2530 และ 2554 ตามลำดับ สำหรับผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) พบว่ามีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่าตัว คือ จากร้อยละ 4.4 ในปี 2530 เป็นร้อยละ 12.8 ในปี 2554 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2555 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าปัจจุบันแรงงานไทยได้ออกจากภาคเกษตรแล้วหันไปประกอบอาชีพด้านการผลิตหรืออุตสาหกรรมและการบริการหรือการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ทำให้

มีการทำงานด้านการเกษตรลดลงอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในกลุ่มหนุ่มสาว (อายุ 15-24 ปี) ขณะที่กลุ่มผู้สูงอายุหันมาทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น

การที่ปัจจุบันแรงงานไทยได้ออกจากภาคเกษตรหันไปประกอบอาชีพด้านการผลิตหรืออุตสาหกรรมและการบริการหรือการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก มีผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตรกรรมผู้ประกอบการจึงแก้ปัญหาโดยใช้แรงงานต่างด้าวในประเทศเพื่อนบ้านทำให้จำนวนแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะจาก 3 ประเทศเพื่อนบ้านคือ เมียนมาร์ ลาว และกัมพูชา นอกจากนี้แรงงานต่างด้าวเหล่านี้ได้สร้างประโยชน์อย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจไทย ในการเข้ามาเป็นแรงงานระดับล่างด้วยราคาค่าแรงที่ถูก การเป็นกำลังแรงงานที่สำคัญในงานการเกษตรประกอบกับเมื่อพิจารณาเศรษฐกิจของไทยสินค้าส่งออกสำคัญที่สามารถทำรายได้จำนวนมหาศาล คือ สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป ขณะเดียวกันการผลิตที่ต้องใช้แรงงานจำนวนมาก ลักษณะของงานมีความซ้ำซาก น่าเบื่อหน่าย สกปรก มีความเสี่ยงอันตราย รวมทั้งค่าจ้างต่ำ ไม่ดึงดูดหรือจูงใจแรงงานในประเทศ การมีต้นทุนด้านแรงงานด้วยค่าใช้จ่ายที่น้อยกว่าทำให้แรงงานต่างด้าวเข้ามามีบทบาทต่องานด้านการเกษตร เกษตรแปรรูปและการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ (เฟื่องฟ้า ปัญญา, 2547 : 67)

แต่อย่างไรก็ตามเหรียญมีสองด้านเสมอ ในขณะที่แรงงานต่างด้าวก็มีประโยชน์ต่อภาคการเกษตร เกษตรแปรรูปและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ แต่เมื่อแรงงานต่างด้าวเหล่านี้เข้ามาอาศัยในประเทศไทยก็มักก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทั้งต่อตัวแรงงาน ครอบครัวและต่อสังคมไทยโดยรวม กลุ่มแรงงานที่สร้างปัญหามากที่สุดและสังคมไทยได้รับผลกระทบคือ กลุ่มที่หลบหนีเข้าเมืองทำงานอย่างผิดกฎหมาย เนื่องจากการเข้ามาอย่างผิดกฎหมายไม่กล้าแสดงตนเอง กลัวการถูกจับกุม ทำให้เมื่อเวลาเจ็บป่วยไม่กล้ามารับการรักษา มีปัญหาโรคติดต่อ การปล้นชิงทรัพย์ ทำร้ายนายจ้าง สร้างปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เกิดปัญหาชุมชนแออัด ปัญหายาเสพติด ปัญหาโรคติดต่อ ปัญหาอาชญากรรม เป็นภาระของประเทศที่จะต้องรับผิดชอบและหาแนวทางป้องกันแก้ไขต่อไป

จากข้อมูลแรงงานเกษตรข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าแรงงานต่างด้าวที่ใช้ในรูปการเกษตรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ กล่าวคือ พืชหรือกิจกรรม และสัตว์หรือปศุสัตว์ ในงานวิจัยชิ้นนี้จะขอกกล่าวถึงแต่แรงงานเกษตรที่ใช้ในพืชและกิจกรรมเท่านั้น เพราะตำบลขุนช่องเป็นพื้นที่ที่มีการทำกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งยางพารา เนื่องจากการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจโดยรวมส่งผลให้สินค้าเกษตรหรือเกษตรแปรรูปมีราคาสูงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะยางพาราที่เป็นวัตถุดิบหลักการผลิตในอุตสาหกรรมหลายประเภท ได้แก่อุปกรณ์ทางการแพทย์ ผลิตภัณฑ์ชิ้นส่วนยานยนต์ ผลิตภัณฑ์ล้อรถยนต์ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานก่อสร้าง เป็นต้น ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมารัฐบาลได้ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการปลูกยางพาราอย่างแพร่หลาย ขณะเดียวกันแรงงานต่างด้าวนิยมเลือกที่จะใช้แรงงาน

ในภาคการเกษตรสวนยางพารา ประกอบกับการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์แรงงานต่างด้าวเบื้องต้น พบว่า แรงงานต่างด้าวต้องการขายแรงงานของตนเองให้กับการเกษตรที่มีลักษณะต่อเนื่องตลอดทั้งปี เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพ ซึ่งยางพาราก็มีลักษณะดังกล่าว

นอกจากนี้พื้นที่จังหวัดจันทบุรีในงานกิจกรรมแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ตลอดทั้งปี และเป็นฤดูกาล งานที่มีลักษณะเป็นงานทั้งปีมีความต่อเนื่อง ได้แก่ ยางพารา และลักษณะงานที่เป็นฤดูกาล ได้แก่ พริกไทยและผลไม้ต่าง ๆ เป็นต้น ขณะที่แรงงานต่างด้าวให้ความสนใจในงานกิจกรรมที่เป็นงานตลอดทั้งปีมากกว่างานที่เป็นฤดูกาลเนื่องจากมีความมั่นคงและผลตอบแทนในงานที่มากกว่า

ลักษณะของการจ้างแรงงานในสวนยางพารามีลักษณะแตกต่างจากการจ้างงานในการเกษตรทั่วไป คือ การจ้างงานในสวนยางพารามีลักษณะการจ้างงานแบบเหมา มีการแบ่งรายได้ชัดเจนระหว่างแรงงานและผู้ประกอบการ การแบ่งรายได้โดยทั่วไปผู้ประกอบการเป็นผู้กำหนด นอกจากนี้เป็นรายละเอียดปลีกย่อยที่เป็นข้อตกลงของทั้งสองฝ่าย ดังนั้นรายได้ของแรงงานขึ้นอยู่กับข้อตกลงกันระหว่างผู้ประกอบการและแรงงาน ความสมบูรณ์ของพืชที่แรงงานต้องเป็นผู้ดูแลและความสามารถของแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ขณะที่แรงงานต่างด้าวให้ความสำคัญกับการเป็นแรงงานภาคการเกษตรสวนยางพารา ในส่วนของผู้ประกอบการเองก็เลือกแรงงานต่างด้าวเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ประกอบการที่มีพื้นที่ทางการเกษตรขนาดใหญ่

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญของประเทศไทย ส่งออกเป็นลำดับต้น ๆ ของโลก ในจังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ปลูกยางกว่า 680,000 ไร่ในปี พ.ศ. 2541 และเพิ่มขึ้นเป็นกว่า 730,000 ไร่ในปี พ.ศ. 2555 มีผลผลิตในปี พ.ศ. 2554 มากกว่า 150,000 ตันต่อปี และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องนับเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อจังหวัดจันทบุรี

จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่ายางพาราเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของไทย เป็นภาคการเกษตรที่มีการประกอบอาชีพอย่างแพร่หลายในเกือบทุกภาคของประเทศ แรงงานภาคการผลิตมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพในจังหวัดจันทบุรีและยางพาราก็เป็นพืชที่มีความสำคัญต่อไม่น้อยกว่าในส่วนของพืชที่เป็นผลไม้แต่อย่างใด

ตำบลขุนซ่อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี ตั้งอยู่ด้านทิศเหนือของอำเภอแก่งหางแมว โดยห่างจากที่ว่าการอำเภอแก่งหางแมวประมาณ 14 กิโลเมตร ห่างจากศาลากลางจังหวัดจันทบุรี 75 กิโลเมตร มีอาณาเขตด้านต่าง ๆ ดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตอำเภอท่าตะเกียบจังหวัดฉะเชิงเทรา กับอำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว ทิศตะวันออกติดต่อกับเขตตำบลจันทเขลมอำเภอเขาชีชมภู จังหวัดจันทบุรีกับอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ทิศตะวันตกติดต่อกับเขตตำบลพวา อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรีและทิศใต้ติดต่อกับเขตตำบลแก่งหางแมว อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

ตำบลขุนซ่องมีสภาพภูมิประเทศทางกายภาพเป็นที่ราบและภูเขา พื้นที่โดยทั่วไปเป็นป่าอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำการเกษตรกรรมและเพาะปลูก ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือ การทำสวนยางพารา ปลูกมันสำปะหลังและการทำนาบ้างเป็นบางส่วน โดยมีพื้นที่ทางการเกษตรมากกว่า 120,000 ไร่ในส่วนของปลูกยางพารามีพื้นที่เกือบ 70,000 ไร่ที่กำลังทยอยเก็บเกี่ยวผลผลิตเนื่องจากเป็นพืชที่ต้องใช้เวลานานในการเพาะปลูกกว่าจะให้ผลผลิต การใช้แรงงานจึงเพิ่มมากขึ้นตามสภาพผลผลิต ตำบลขุนซ่องนับได้ว่าพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เนื่องจากเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม การใช้ประโยชน์ที่ดินเกิดขึ้นไม่นาน สภาพดินจึงมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมที่ทำการเกษตร โดยเฉพาะสวนยางพารา จึงเป็นเหตุให้มีการขยายตัวอย่างมากของภาคการเกษตรในตำบลขุนซ่อง เมื่อมีการขยายตัวในภาคการเกษตร การใช้แรงงานจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ปัจจุบันมีแรงงานต่างด้าวเข้ามาใช้แรงงานในภาคเกษตรมากขึ้น จากข้อมูลของผู้นำท้องถิ่นท่านหนึ่งกล่าวว่า “แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทั้งหมดเกินกว่าครึ่งเป็นแรงงานต่างด้าว” แรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่เข้ามารับจ้างกรีดยางพาราเป็นจำนวนมากขึ้น ทั้งที่ในท้องถิ่นเองก็มีแรงงานในท้องถิ่นเช่นเดียวกัน แต่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จ้างแรงงานต่างด้าวให้ทำงานในภาคการเกษตร

จากการที่ผู้วิจัยสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเบื้องต้นพบว่างานวิจัยหลายๆ งานกล่าวถึงแต่เรื่องการเข้ามาโดยถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมายรวมถึงผลกระทบในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสาธารณสุข และด้านความมั่นคง เป็นต้น แต่ยังไม่มียงานวิจัยใด ๆ ศึกษาถึงการนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาแล้วมีการบริหารจัดการอย่างไรให้เหมาะสมกับกิจการหรือธุรกิจประเภทสวนยางพารา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่าการที่ได้แรงงานต่างด้าวมาแล้วในกิจการสวนยางพารามีการบริหารจัดการอย่างไร โดยที่ผู้วิจัยมีคำถามในงานวิจัยคือ 1) การได้มาซึ่งแรงงานต่างด้าวตลอดจนการบริหารจัดการจะมีลักษณะอย่างไรและ 2) จะวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการบริหารแรงงานต่างด้าวในกิจการสวนยางพาราว่ามีลักษณะอย่างไรจนนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เหมาะสมกับพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์กระบวนการบริหารแรงงานต่างด้าวในกิจการสวนยางพาราในพื้นที่ตำบลขุนซ่อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคการบริหารแรงงานต่างด้าวในกิจการสวนยางพาราในตำบลขุนซ่อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการบริหารจัดการกิจการสวนยางพาราในตำบลขุนซ่อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. คาดว่าองค์การบริหารส่วนตำบลขุนซ่อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรีสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปรองรับแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาในชุมชนได้อย่างเป็นระบบ เช่น ปัญหาขยะมูลฝอย ปัญหาสุขภาพหรือปัญหาสังคมอื่น ๆ เป็นต้น
2. คาดว่าองค์การบริหารส่วนตำบลขุนซ่อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรีสามารถใช้ข้อมูลกำหนดทิศทางการเลือกใช้แรงงานประเภทต่าง ๆ ทั้งแรงงานต่างด้าวและแรงงานในประเทศของผู้ประกอบการในสวนยางพาราได้อย่างเหมาะสม
3. คาดว่าข้อมูลที่ได้รับจะเป็นแนวทางการบริหารจัดการแรงงานและทิศทางการใช้แรงงานในสวนยางพาราสำหรับผู้ประกอบการอย่างเป็นระบบ

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

1. ขอบเขตในด้านช่วงเวลาของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ช่วงระยะเวลาการศึกษา โดยเริ่มศึกษาดังแต่ปี พ.ศ. 2543 จนถึง พ.ศ. 2555 เนื่องจากมีการนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาในกิจการสวนยางพาราสูงมากขึ้นในช่วงระยะเวลาดังกล่าวและปริมาณของผลผลิตยางพาราเริ่มเก็บเกี่ยวได้มากขึ้นเรื่อย ๆ ราคาสินค้าภาคการเกษตรมีราคาสูงขึ้น ทำให้มีแรงงานต่างด้าวในกิจการสวนยางพาราเริ่มมีมากกว่าแรงงานในท้องถิ่นขึ้นเรื่อย ๆ

2. ขอบเขตในด้านพื้นที่ของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะในเขตพื้นที่ตำบลขุนซ่อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรีเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่มีพื้นที่ทางการเกษตรมากกว่า 120,000 ไร่ มีการทำสวนยางพาราไม่น้อยกว่า 70,000 ไร่และเป็นพื้นที่ในเขตป่าเสื่อมโทรมเกือบทั้งหมด ดังนั้นเมื่อพิจารณาในแง่นี้ จึงถูกจัดให้เป็นพื้นที่สีเขียว อาชีพในพื้นที่ตำบลขุนซ่องเกือบทั้งหมดเป็นเกษตรกรกรรม ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม มีเพียงบางส่วนที่ทำการค้าขาย

3. ขอบเขตในด้านเนื้อหาของการศึกษา

ในการศึกษาด้านกระบวนการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวในกิจการสวนยางพาราของผู้ประกอบการจะใช้กรณีศึกษาที่มีผู้ประกอบการใน 4 รูปแบบ กล่าวคือ 1) ผู้ประกอบการที่มีแรงงานไม่เกิน 5 ครอบครัว มีแรงงานต่างด้าวผสมแรงงานภายในประเทศ 2) ผู้ประกอบการที่มีแรงงานไม่เกิน 5 ครอบครัว มีแต่แรงงานต่างด้าว 3) ผู้ประกอบการที่มีแรงงานมากกว่า 5 ครอบครัว มีแรงงานต่างด้าวผสมแรงงานภายในประเทศ และ 4) ผู้ประกอบการที่มีแรงงานมากกว่า 5 ครอบครัวและมีแต่แรงงานต่างด้าว เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารแรงงานต่างด้าวในตำบลขุนซ่อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

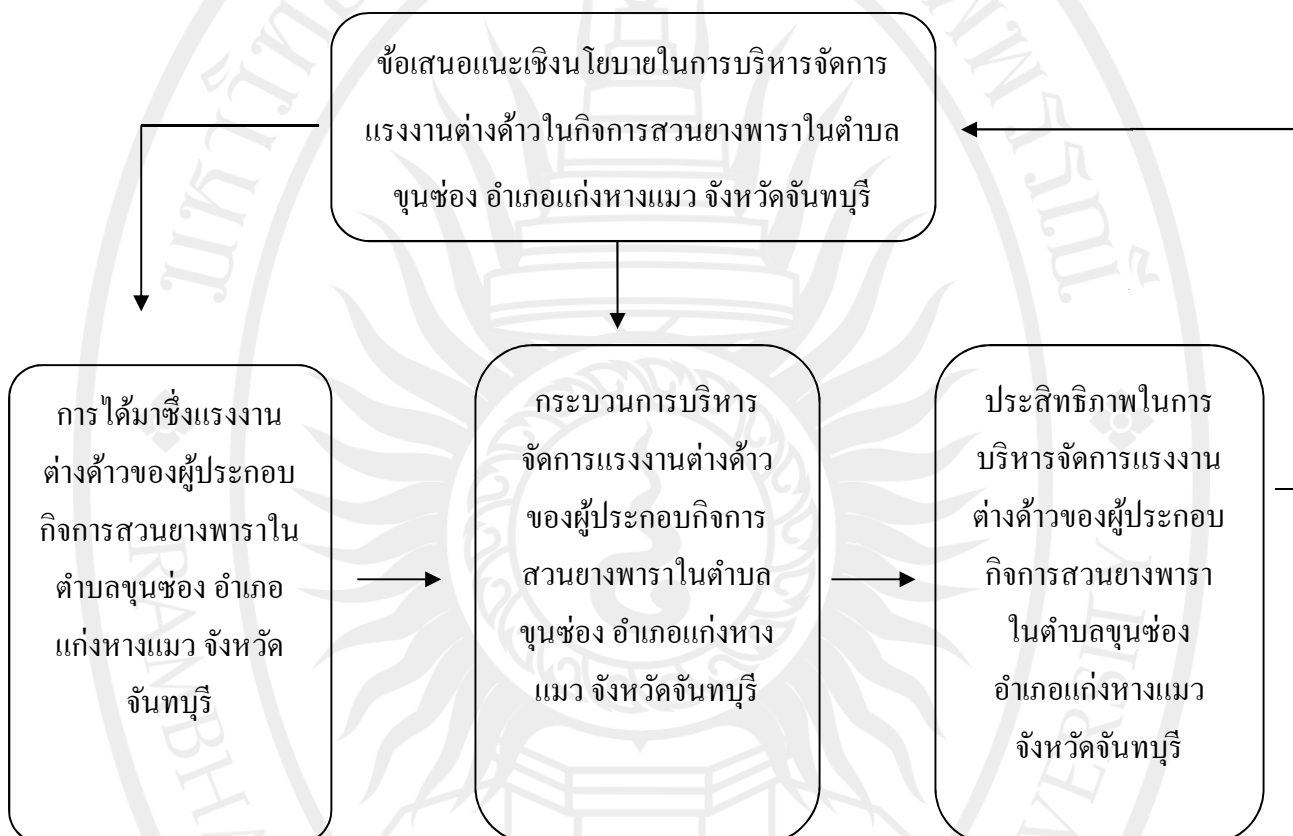
นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะกำหนดนิยามศัพท์เบื้องต้น ไว้ดังนี้

1. **แรงงานต่างด้าว** หมายถึง บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยและทำงานในประเทศไทยไม่ต่ำกว่า 3 เดือนก่อนวันเก็บข้อมูลประกอบด้วยแรงงานจาก 3 ประเทศคือ พม่า ลาว และกัมพูชา ในการศึกษาครั้งนี้แรงงานต่างด้าวแบ่งเป็นแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาอย่างถูกกฎหมาย ทำงานโดยได้รับอนุญาต และแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาอย่างถูกกฎหมายแต่ทำงาน โดยไม่ได้รับอนุญาต
2. **ผู้ประกอบการสวนยางพารา** หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมทำสวนยางพารา มีพื้นที่ทางการเกษตรอยู่ในเขตตำบลขุนซ่อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี และมีพื้นที่มากกว่าแรงงานในครอบครัวจะรับผิดชอบไหว โดยต้องอาศัยแรงงานภายนอกครัวเรือนช่วยเหลือ
3. **การได้มาซึ่งแรงงานต่างด้าว** หมายถึง รูปแบบวิธีการที่ผู้ประกอบการสวนยางพาราในตำบลขุนซ่อง นำแรงงานต่างด้าวมาใช้ในสวนยางพาราด้วยวิธีการต่าง ๆ
4. **กระบวนการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว** หมายถึง วิธีการที่จะดูแลแรงงานต่างด้าวในกิจการสวนยางพาราของผู้ประกอบการในตำบลขุนซ่อง เช่น การแบ่งรายได้ การขอใบอนุญาต การมอบหมายงาน การลงโทษ เป็นต้น
5. **ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว** หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นในการใช้แรงงานต่างด้าวในกิจการสวนยางพาราของผู้ประกอบการในตำบลขุนซ่อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้งสามข้อของงานวิจัยเรื่องการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวในกิจการสวนยางพารา : กรณีศึกษาตำบลขุนซ่อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรีนี้ ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีระบบ (Systems Analyses) เป็นกรอบกว้าง ๆ เพื่อใช้ในการศึกษา ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย